

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

02 Ağustos 2010
7/14683
GK: 168

Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.01/446
Konu :Bursa Milletvekili
Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN'ın
yazılı soru önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 31.05.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23404 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN'ın 7/14683 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (4 Sayfa)

DAĞITIM:

TBMM Başkanlığı
Başbakanlık

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN'IN
7/14683 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Ticari amaçla veya ticari amaçla olmayıp sadece kendi esas iştiğal konusu ile ilgili olmak kaydıyla, toplam yüklü ağırlıkları 3,5 ton ve daha düşük kamyonetlerle yapılan eşya taşımaları için gerekli yetki belgesi (K1 ve K2) bulundurulması zorunluluğu vatandaşımızı zor durumda bırakmaktadır. Ayrıca Sürücü Belgesi olduğu halde bir diğer belge SRC belgesi olmayan sürücüler, işsiz kalmakta ve aylarca bu belgelerin çıkmasını beklemektedirler.

Buna göre;

SORULAR:

1-Araç kullanımı için Sürücü Belgesi geçtiğimiz yıllarda yeterliyken neden son yıllarda çok değişik isimlerle vatandaşlarımıza yeni belgeler aldırılmaktadır?

2-AB ülkelerinde böyle bir uygulama bulunmakta mıdır?

3-Kara yolları ulaşımında kaç çeşit belge bulunmaktadır? Bu belgelerin temini için vatandaştan ne kadar para talep edilmektedir?

4-Bu belgelerin istenmesinin amacı ek gelir temin etmek midir?

5-Bu belgelerin olmaması durumunda 5.600 TL cezası olduğu ifade edilmektedir. Zaten zor durumda olan vatandaşımız bu tür belgeler istenerek daha da mağdur edilmektedir. Bir an önce bu uygulamalardan vazgeçilmesi düşünülmekte midir?

CEVAPLAR:

SRC türü Mesleki Yeterlilik Belgesi, Karayolu Taşıma Kanunun 5 inci maddesi kapsamında ticari anlamda yük ve yolcu taşımacılığı yapacak olan sürücülerin almak zorunda oldukları bir belgedir.

SRC türü Mesleki Yeterlilik Belgelerinin bulundurulması zorunluluğu, Karayolu Taşıma Yönetmeliği ve Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitim Yönetmeliğinde belirtilmiş olup, bundan bir ek gelir elde etme sözkonusu değildir. Muafiyet kapsamında Mesleki Yeterlilik Belgesi talebinde bulunan kişilerden talep ettikleri her bir belge için sadece 24.00 TL alınmaktadır.

AB ülkelerinde bu tür uygulamalar yapılmakta olup, ülkemizdeki uygulama ise AB'nin 29 Nisan 1996 tarihli ve 96/26/AT sayılı Konsey Direktifi ve sözkonusu direktifi tadil eden 01 Ekim 1998 tarihli 98/76//AT sayılı Konsey Direktifi çerçevesinde yapılmaktadır.

Öte yandan, Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, karayolu taşımacılık faaliyetinde bulunacak gerçek veya tüzel kişilerin, faaliyetlerine ve taşımalarının türüne göre, Bakanlığımızca düzenlenen 14 farklı türde ve 37 çeşit yetki belgesi düzenlenmektedir.

Karayolu Taşıma Kanununun 33. maddesi; "Verilecek yetki belgeleri ve taşıt kartlarından ücret alınır. Ücreti alınmadan yetki belgeleri ve taşıt kartları verilmez. Yetki belgesinin yenilenmesinde ve zayiinde ücretin % 15'i alınır. Unvan değişikliği, adres değişikliği ve benzeri nedenlerle süresi bitmeden yenilenen belgelerden ücret alınmaz."

Bu ücretler, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükmü uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. ... " Hükmüne amirdir.

Bu çerçevede; 2010 yılı için belirlenen belge ücretleri aşağıda gösterilmiş olup, bu belge ücretleri her takvim yılı başında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükmü uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında arttırılır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine Göre		
Belge Türü	TANIM	ÜCRETLER (TL)
A1	Otomobil ile Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı	13.226
A2	Otomobil ile Uluslararası Yolcu Taşımacılığı	19.841
B1	Otobüs ile Uluslararası Tarifeli Yolcu Taşımacılığı	66.133
B2	Otobüs ile Uluslararası Tarifesiz Yolcu Taşımacılığı	33.066
B3	Otobüs ile Uluslararası Kendi Personelinin Taşınması	6.613
C1	Kendi işigali ile ilgili Uluslararası ve Yurtiçi Eşya Taşımacılığı	6.613
C2	Uluslararası ve Yurtiçi Ticari Eşya Taşımacılığı	52.908
C3	Uluslararası ve Yurtiçi Ev/Büro Eşyası Taşımacılığı	13.226
D1	Otobüs ile Şehirlerarası Tarifeli Yolcu Taşımacılığı	39.682
D2	Otobüs ile Şehirlerarası Tarifesiz Yolcu Taşımacılığı	19.841
D3	Otobüs ile Şehirlerarası Kendi Personelinin Taşınması	6.613
D4	Otobüsle 100 km.'ye Kadar Şehirlerarası ve İliçi Yolcu Taşımacılığı	5.110
F1	Yurtiçi Yolcu Taşıma Acenteliği	5.289
F2	Uluslararası ve Yurtiçi Yolcu Taşıma Acenteliği	7.934
G1	Yurtiçi Eşya Taşıma Acenteliği	5.289
G2	Uluslararası ve Yurtiçi Eşya Taşıma Acenteliği	7.934
G3	Yurtiçi Kargo Acenteliği	5.289
G4	Uluslararası ve Yurtiçi Kargo Acenteliği	7.934
H1	Yurtiçi Eşya Komisyonculuğu	5.289
H2	Uluslararası ve Yurtiçi Eşya Komisyonculuğu	7.934
K1	Yurtiçi Ticari Eşya Taşımacılığı	13.226
K2	Kendi işigali ile ilgili Yurtiçi Eşya Taşımacılığı	6.613
K3	Yurtiçi Ticari Ev/Büro Eşyası Taşımacılığı	6.613
L1	Yurtiçi Lojistik İşletmeciliği	132.275
L2	Uluslararası ve Yurtiçi Lojistik İşletmeciliği	264.551
M1	İliçi Kargo İşletmeciliği	13.226
M2	Yurtiçi Kargo İşletmeciliği	198.414
M3	Uluslararası ve Yurtiçi Kargo İşletmeciliği	264.551
N1	İliçi Nakliyat Ambarı İşletmeciliği	2.644
N2	Yurtiçi Nakliyat Ambarı İşletmeciliği	26.454
P1	İliçi Dağıtıcılık/Kuryecilik	13.226
P2	Yurtiçi Dağıtıcılık/Kuryecilik	198.414
R1	Yurtiçi Taşıma İşleri Organizatörlüğü	198.414
R2	Uluslararası ve Yurtiçi Taşıma İşleri Organizatörlüğü	264.551
T1	Büyükşehir Beld. Sın. İçinde Yolcu Term. İşletmeciliği	1.321
T2	Büyükşehir Beld. Sın Dışında Yolcu Term. İşletmeciliği	1.321
T3	Eşya Terminali İşletmeciliği	1.321
	Uyarma	64
	Taşıt Kartı	64
	Taşıma Özel izin Belgesi	130

Öte yandan, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun amacı; karayolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak, taşımacı, acente ve taşıma işleri komisyoncuları ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ve benzeri hizmetlerin şartlarını belirlemek, taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak, karayolu taşımalarının, diğer taşıma sistemleri ile birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini ve mevcut imkanların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin, Yetki Belgesi Almanın veya Yenilemenin Özel Şartları başlıklı 13 üncü maddesi; ağırlıklı olarak mali yeterlilik ile faaliyetin icrası için gerekli araç-gereç, bina-tesis konularını belirlemek amacıyla, Belge Ücretleri başlıklı 80 inci maddesi ise 4925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine dayanılarak yine mali yeterliliği sağlamak ve ulaştırma modları arasında makul bir dengeyi sağlamaya yönelik olarak karayolu taşımacılık faaliyetlerine girişi daha kontrollü yapmak amacıyla düzenlenmişlerdir.

Bu amaçlar doğrultusunda her yetki belgesi için Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 13 üncü maddesi ile ayrı ayrı belirlenen özel şartlar; yapılacak karayolu taşımacılık faaliyetinin tanımlanmış kapsamına, büyüklüğüne, niteliğine, faaliyet için gerekli yatırım miktarına, taşıdığı risklere, bu faaliyet alanlarının birbirleri ile olan ilişkilerine göre tespit edilmiş ve 80 inci madde ile belirlenen ücretler de dikkate alınarak bahsedilen faaliyetler arasında dinamik bir denge oluşturulmuştur.

Ayrıca Yönetmeliğin 13 üncü maddesi ile getirilen mali yeterlilik şartı ile faaliyetin icrası için aranan araç-gereç, bina-tesis konuları, yetki belgesi ücretleri gibi her bir yetki belgesi türü için farklı farklı düzenlenmiştir.

Elde edilen bu gelir 4925 sayılı Kanunla kurulan Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü'nce yasalara uygun olarak işletilmekte ve yaratılan bu yeni kaynak hem Bakanlığımızın idari ve teknik alt yapısının (otomasyon sistemi kurulması, gerekli yazılım ve donanım alımı, hizmet alımı, merkez ve taşra bina yenileme, bakım ve onarımı, mevcut ağırlık ve boyut kontrol istasyonlarının yenilenmesi, yeni istasyonlar yapılması, demirbaş malzeme alımı ve ihtiyaç duyulan diğer teknik donanımın temini) iyileştirilmesi/geliştirilmesiyle ilgili çalışmalarda hem de sektörün yeniden yapılandırılmasında kullanılmaktadır.

Bu kapsamda, 4925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi gereği; Bakanlığımızca uygulamaya konulan, ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş 30 yaşın üzerindeki çekici, kamyon, tanker ve otobüslerin hurdaya ayrılmak suretiyle piyasadan toplanması projesi kapsamında bugüne kadar 20.545 taşıt hurdaya ayrılmak üzere Bakanlığımızca satın alınmış, hurdaya ayrılmış ve işlemleri tamamlanan 19.491 taşıt sahibine 104.899.308 TL ödeme yapılmıştır. Geri kalan 1054 taşıt sahibiyle ilgili işlemler henüz devam etmektedir.

Ayrıca, Uluslararası taşıma yaparken uğradıkları saldırı sonucu hayatını kaybeden Türk şoförler ile beraberindeki vatandaşlarımızın varislerine 30.000 - 40.000 TL yardım yapılması öngörülmüş ve bugüne kadar toplam 82 aileye 3.035.000 TL yardım yapılmış olup, bu konudaki ödemelere devam edilmektedir.

Öte yandan, Karayolu Taşıma Kanunun 26 ncı maddesinde, Kanunla belirlenen hükümlere uymayanlar hakkında uygulanacak cezai müeyyideler belirlenmiştir.

Karayolu Taşıma Kanunun 26 ncı maddesi; "...(Değişik: 25/6/2009-5917/33 md.) 5 inci maddesine göre yetki belgesi almadan taşıma işinde faaliyette bulunanlara ikibin Türk Lirası ... uygulanır." Hükmüne amirdir.

Bu itibarla, Karayolu Taşıma Kanunun 5 inci maddesine göre faaliyette bulunan, ancak Bakanlığımızca düzenlenen faaliyet alanına uygun yetki belgesi almayanlar hakkında, Kanunun 26 ncı maddesinin (a) bendi gereğince 5.600,00 TL değil 2.044,00 TL İdari Para Cezası uygulanmaktadır.

Yaklaşık 390.000 işletmenin yetki belgesi aldığı ve faaliyetine devam ettiği taşımacılık sektöründe, bugün itibariyle yetki belgesi ücretleri, kapasite, sermaye ve benzeri şartlarda indirim yapılması veya bu uygulamalardan vazgeçilmesi 390.000 işletmecinin devlete olan güvenini bozacağı ve piyasayı olumsuz yönde etkileyeceği için mümkün değildir.

